

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuj dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.
Za oznanila plačuje se od štiristopne peti vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvolje frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12.
Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Naše porote.

V 352 seji poslanske zbornice so poslanci dr. Gregorec in tovariši stavili naslednjo interpelacijo:

Meseca decembra lanskega leta je pred celovško poroto stala slovenska kmetica Frančiška Žerjav, tožena, da je umorila dva svoja moža. Pozvanih je bilo iz povsem slovenske pokrajine Kotlje do 60 prič, katerih večina je nemškega jezika popolnoma nezmožna.

Med 36 porotniki in 9 namestniki, izzrebanimi za tisto porotno zasedanje, pa so bili samo trije, ki so znali nemški in slovenski. Velika večina mož te porote je torej znala samo jeden jezik, namreč nemški.

Sodniki so bili deželno-sodni svetnik Wagner kot predsednik, deželno-sodni svetnik Walter in sodni pristav Bouvier kot votanta. Ti trije sodniki znajo le jako malo slovenski, dočim njih namestnik sodni pristav grof Wagensperg slovenski sploh ne zna. Posebno čudno pa je to, da je bil v tem slučaju tožnik državnega pravnika namestnik Winkler, ki je slovenskega jezika popolnoma nezmožen. Poklicati je bilo treba tolmača, nekega Wedana, kateremu nihče ne more priznati toliko znanja obeh jezikov, nemškega in slovenskega, kolikor ga je treba v sodne namene in še pri tako težkem kriminalnem slučaju. Mož nima višje šolske omike, govori neko slovensko lokalno razrečje, je bil prej trgovski pomočnik in je pozneje kot trgovec ponesrečil. Ne glede na to pa je naravnost gorostasno, da v slučaju, ko gre za življeno in za smrt, posreduje pri sodbi tolmač dvomljive kvalifikacije.

Ta sodna obravnava, katero je popisal celovški „Mir“, potrjuje novič, kako je v nasprotji z veljavnimi zakoni in idejami o pravni državi sodna praksa pri celovški poroti, da namreč slovenske obtožence in slovenske priče zaslišavajo in sodijo možje, ki so nezmožni slovenskega jezika in znajo samo nemški. Jednake nezakonite razmere so tudi pri porotnem sodišči v Celju.

Teh nezdravih razmer so kriva v prvi vrsti politična oblastva ker se ne drže določeb paragrafov 5, 9, 10, 14 zakona z dne 23. maja 1873. drž. zak. št. 121, nego jih prezirajo.

Listek.

Galetov Jurij.

(Rovtarska črtica; spisal Jos. Ciperle.)

1. Uvod.

Cudni so današnji časi. Vprašaj, kogar hočeš, je li srečen in zadovoljen, prepričan budi, da ti odgovori vsakdo, da ni, ali da bode vsaj kaj omenil, kar mu ne ugaaja. Jeden ni zadovoljen s svojo ženo, drugi s sosedom, tretji s službo, četrти z vlogo; nekateri niso zadovoljni celo z državnim zborom, ki je vendar najkrotkejša in najpohlevnejša skupina ljudi, ki vse storiti, kar le kak minister poželi. Saj pa tudi vidimo, kako dan danes vse mrgoli socijalistov, anarchistov, materialistov, antikristov in drugih takih in jednacih humoristov. Vsi ti so nezadovoljneži.

Rajnki Vodnik nam je nekoč zapel pesem „O zadovoljnem Kranjci“. Bog zna, ali bi pel tako, ko bi živel še danes. Dvomim. Oj, tudi naši najoži rojaki, Kranjci, niso nič več zadovoljni. Vsak že toži, vsak vzdihiuje, saj vsakega tare kako posebno breme. A naši Kranjci so vendar tako potrežljivi ljudje, ki ti preneso vse, kar hočeš; in da že tudi ti vzdihiujejo, potem je vendar lahko reči,

Po § 5. rečenega zakona je postaviti v imenik vse tiste osebe, ki so za mesto porotniško zakonito kvalifikovane in pristaviti, katerih deželnih jezikov so zmožne in kateri jezik največ govor. Na to določbo se občinski predstojniki dosti premalo ozirajo.

Istega zakona § 9. in 10. določata za okrajna glavarstva in za avtonomne mestne občine Celovec, Celje, Ptuj in Maribor: zaznamovati v prvotnem imeniku tiste, ki se jim v večjezičnih deželah vsled jezikovne zmožnosti vidijo za mesto porotnikov sosebno sposobni. To pa pri porotnih sodiščih v Celovcu in v Celju niso tisti, ki znajo samo nemški, ampak očividno le tisti, ki so zmožni obeh deželnonavadnih jezikov, torej nemškega in slovenskega. Politična oblastva torej v večjezičnih sodnih okoliših celovškem in celjskem ne delajo zakonito, če se omeje na opomnjo, da so dotične osebe zmožne nemškega jezika. Morebitni ugovor, da ni dovelj nemškega in slovenskega jezika popolnoma zmožnih oseb, je ničev. V Celovcu je za poroto za celo leto dovolj 216, v Celju 324 takih osob.

Oziraje se na to in sklicuje se na § 14. zakona z dne 23. maja 1873. drž. zak. št. 121, kjer se izrecno pravi, da mora po § 11. istega zakona določena komisija sestaviti letni imenik tako, da iz prvotnega imenika izbere tiste osebe, ki so v zmislu § 9. najposobnejše in najvrednejše za mesto porotnika, vprašajo podpisanci:

Ali hoče g. pravosodni minister delovati na to, da se bodo pri sodiščih v Celovcu in v Celju pri sestavljanju imenika porotnikov točno izvrševali določbe zakona z dne 23. maja 1873. drž. zak. št. 121, nanašajoče se na jezikovno mešane sodne okoliše, zlasti tudi s strani dotičnih komisij?

Čehi na Dunaju.

Nedavno je učno ministerstvo odklonilo prošnjo dunajskih Čehov za javno češko šolo, ker dunajsko češko prebivalstvo ni tako, da bi se moglo reči, da češka narodnost biva na Dunaju. Ker nismo nobenega kriterija, po katerem bi mogli soditi, kakšno da mora biti prebivalstvo kake narodnosti v kakem kraju, da se more reči, da ondu

da zadovoljnega in srečnega človeka več ni pod milim nebom.

Toda ali ni morda na Kranjskem še človeka, ki si je vendar ohranil še staro, vsakemu Kranju prirojeno lastnost? Da, ljubi moji, še je jeden, in menda samo še jeden. Jaz sem bil tako srečen, da sem ga našel, in ne morem si kaj, da bi ga tudi vam ne predstavil s tisto obširnostjo in temeljitoščjo, ki je vredna facega junaka. Taki značaji se morejo ohraniti vsaj na papirji našim potomcem, kajti naš zarod ne bode imel srečo, da jih vidi in opazuje. Kmalu, kmalu pojde v grob zadnji zadovoljni Kranjec. Naš junak živi pa v Rovtah pri Logatci in imenuje se Galetov Jurij.

2. Kakov je Galetov Jurij?

On je mož srednje postave. Na vrhunci njegovega trupa stoji mu klobuk, ali, kakor se v rovtarskem naredji imenuje, „jeba“. A tudi dražja jeba še nikdar ni krila vrhunca njegovega telesa, nego taka, ki se kupi v Logatci za 60 kr. Kako je pa tudi trpežna! Do največje časti pride šele takrat, ko dobi prve razpoke ali luknje, prav tako, kakor kaka bojna zastava. Pod jebo ima Jurij lasé, temnoružave lase, kar dokazuje, da globoko misli. Le škoda, da ne

biva dotična narodnost, je seveda težko se o tej stvari prerekati z ministerstvom. Tukaj se čuti neka pomajkljivost zakona, ker tedaj, ko se je delala ustava, ni nikdo mislil, kako se bode glede njenih določeb cepila dlaka. Pri vsem je pa naša učna uprava hotela ohraniti nemštvu prvenstvo v Avstriji in nemški značaj Dunaju. Učni minister je sicer Slovan, a drugače pa vleče v njegovem ministerstvu ista nemška sapa kot je pod prejšnjimi ministerstvimi.

Čehi pa niso voljni se pustiti prezirati na Dunaju in postavljati v jednak vrsto s francosko naselbino. Paganjati se hočejo nadalje tudi na Dunaju za jednakopravnost in pokazati, da češka narodnost biva na Dunaju in da postaja faktor, s katерim se bode moralno računati.

Pred leti so že na Dunaju bili Čehi pripomogli protisemitski stranki do zmage v nekaterih razredih pri občinskih volitvah. Pričakovali so, da se bodo protisemitje ozirali kaj na češko narodnost. Kmalu se je pokazalo, da so se britko varali. Glasovali so protisemitski mestni odborniki zoper podporo češki šoli na Dunaju. Ta dogodek je Čehom oči odprl, da ni umestno, da podpirajo to ali ono stranko, in sklenili so priti pri vseh volitvah s svojimi kandidati. Seveda na zmago na Dunaju Čehi še nimajo upati, dasi se češko prebivalstvo na Dunaju množi, a vendar imajo take kandidature nekaj pomena. Na jedni strani dokazujo, da na Dunaju zares biva češka narodnost, to je češko prebivalstvo, ki se zaveda svoje narodnosti, na drugo stran se bodo pa vse politične stranke bolj ozirale na Čeha, če bodo videle, da razpolagajo z mnogimi glasovi.

Prvi uspehi niso bili ugodni in so pokazali, da se dunajski Čehi ne zavedajo zadosti svoje narodnosti in ne poznajo prav pomena tach volitev. Marsikdo ne gre volit, češ, vsaj tako ne gre za zmago. Veselo je pa, da se češki glasovi le množe in da Čehi ne misljijo odjenjati, ako tudi prvi uspehi niso ugodni. Mnogo kriva neugodnih uspehov je preveč omejena volilna pravica. Večina Čehov živi na Dunaju v nižjih službah in nima volilne pravice.

V kratkem bode na Dunaju volitev državnega

izraža rad svojih mislij in načel; in batì se je, da pojde vse njegovo mišljenje in vse njegovi nazori ž njim v grob. Vsled tega namreč, da ne zna pisati, tudi ni pričakovati od njega literarne zapuščine. Pod lasmi ima črepinjo, koje prednji del se imenuje čelo, gornji teme in zadnji zaglavje. V črepinji ima pa možgane, in sicer dva funta in še nekaj čez. Pod čelom ima dvoje očes z obrvimi, trepalnicami in sploh z vsem, kar pripada poštenim očem. Mej očema ima pa nos, ki je pa žalibog ravno tak, kakor vsacega družega zemljana. Pod nosom ima zgornjo ustnico, pod njim pa ono zarezo, skozi kojo vodi žlico v ono voljino, koji se reče v navadnem živiljenji usta. V ustih ima zobe in jezik. Zadnji je še čisto nov, malo obrabljen, kajti Jurij ga ne rabi tako, kakor na pr. kaka klafarska klepetulja, ampak jezik ima za to, da ga drži za zobmi, kar je prav modro. Stari latinski pregovor že veli: „Si tacuisse, philosophus mansisses“, kar se pravi po slovenski: „Ako bi bil molčal, ostal bi Galetov Jurij“. A Jurij je postal ravno imeniten po svojem molčanju, kakor postane imeniten kak poslanec tudi vsled tega, ker nič ne govori. Votljina usta vodi v njegovo najskrivnejšo notranjost, v goltanec, želodec i. t. d. Vsakdo pa ve, da je želodec v zvezi s srcem, kajti

poslance za tretji okraj in Čehi so zopet sklenili postaviti svojega kandidata in so si za to izbrali državnega poslance Engla. Na zmago tudi sedaj ne računajo, a vendar se je sedaj že pokazalo, da Nemcem ta kandidatura ni po godu. Neki konservativni list jo odsvetuje, češ, da bi Čehi bolj prav storili, ako se odločijo za to ali ono stranko. Seveda Nemcem ni prav, da Čehi tudi v središču države stopajo na dan. Ko bi Čehi dali glasove temu ali onemu nemškemu kandidatu, bi nikdo ne vedel, da so to češki glasovi. Ako pa češki kandidat dobi dosti glasov, je to dokaz, da je na Dunaju dosti čeških hišnih posestnikov, obrtnikov, trgovcev itd., torej Ijudij, ki stalno bivajo na Dunaju in niso ondu le od danes do jutri, da imamo torej faktično stalno dunajsko prebivalstvo. To se pa daje v bodoče tudi politično izkoristiti.

Pa tudi glede na vsake posamične volitve je za Čehe bolje, da nastopijo s svojim kandidatom. Če bode morda njih pomoč potrebna, tudi pri ožji volitvi lahko podpirajo to ali ono stranko, kakor bode jim kazalo. Češka pomoč se bode le tedaj cenila, če se bode jasno videlo, s kolikimi glasovi razpolagajo, to je pa jedino mogoče, ako najprej nastopijo s svojim kandidatom. Če Čehi tako samostojno nastopajo in se samostojno organizujejo, bode vsaka stranka se morala pogajati s češko stranko, ne pa le s posamezniki in to je vse večjega pomena. Stranke, ki se bodo s Čehi pogajale, bodo tudi morale obljudbiti, da se bodo ozirale na njih želje, bodisi v mestnem, deželnem ali državnem zastopu.

Po tem potu se pa naredi močna luknja v nemški značaj Dunaja in dobil bode lice, katero mu gre kot prestolnemu mestu velike mnogojezične države. Če se na Dunaju nekoliko omaje moč nemštva, bode to vplivalo na vso državo in zato mi pozorno zasledujemo te češko borbo za pravice na Dunaju in le želimo, da Slovenci živeči na Dunaju s tem pokažejo slovansko vzajemnost, da podpirajo v tej borbi Čehe. Tu ne gre le za kake lokalne koristi, temveč za čast in veljavno vsega avstrijskega slovanstva.

Državni zbor.

Na Dunaju, 15. marca.

V današnji seji poslanske zbornice se je nadaljevala razprava o davčni reformi. Zaključila se je debata o poglavju, obsezočem §§ 1. in 11. Govorili so poročevalec Dipauli in poslanci Neuber, Lueger in Hofman-Wellenhof. V razpravi stojeca paragrafa sta se vzprejela pri glasovanju po imenih z veliko večino, vsemi preminjevalni in drugi predlogi pa so se odklonili.

Zbornica je potem razpravljala o § 2., v katerem je precizovano, kdo bo moral plačevati dobitkovino. Govorili so poslanci König, Rogel, Terlago, Biankini, Czech, dr. Laginja, Gross, Lienbacher, poročevalec Dipauli in vladni zastopnik Böhm.

Tudi § 2. se je vzprejel brez premembe.

Prihodnja seja bo jutri.

redilne snovi prehajajo iz njega in iz črev v kri, in po tej v srce.

To ima pa tudi svoj pomen. Ko bi bil Jurij kdaj zaljubljen, težko bi bilo določiti, kaj ga boli pri tem: ali srce ali želodec. Se vé, to pa tudi ni nič posebnega, saj se tudi drugi ljudje zaljubljajo le takrat, kadar so siti. Lačen človek ne pozna ljubezni. Kvečemu se le hlini svoji izvoljenki, da dobi od nje kaj jesti. A hliniti se ne zna naš Jurij, in to je zopet modro.

Pod usti ima brado, v nedeljah gladko, mej tednom pa bolj al manj ježasto. Na strani glave pa dvoje ušes, s kojimi lahko posluša, kar hoče. Posluša pa rad vse, posebno kar je lepega, dobrega in pravega, kar je tudi tako modro.

Glavo veže s trupom vrat. Gornji del trupa so prsi, spodnji pa trebuh. Trupa se drže zgoraj roki, na kajih so krepke lopatam podobne pesti, spodaj po nogi, koji sta obuti v velikanske in udobne škorje iz svinjskega usnja na kveder in s širocimi petami, kakor so ravno sedaj moderni pri novodobnih gizzalinih. Takov je tedaj naš Jurij.

3. Dejanje in nehanje Jurijevo.

Prva in poglavita lastnost Jurijeva je molčanje. Skoro bi lahko reklo, da je vsa njegova go-

V Ljubljani, 16. marca.

Volilna reforma. Le počasi se začenja nekaj svitati, kaj se pripravlja v pododsek desetih "tajnih svetnikov". Dosedaj je imel osodo volilne reforme v rokah grof Hohenwart. Mnogo bi bil lahko storil, da se stvar ugodno reši, da je imel grof dobro voljo, tako je pa le skušal stvar zavleči. Konservativni klub je kazal, da ni razumel ali pa razumeti hotel velike naloge in duha časa. Zaradi tega se je pa nakrat stvar zasukala. Ko je krona jela priganjati, da se naj kaj izvrši, sta hitro vodstvo vse stvari vzela v roke pl. Plener in vitez Madeyski. Sedaj pododsek pritrjuje, kar mu ta dva priporočata. Kakšna bude volilna reforma, ako se izvrši po željah teh dveh gospodov, si pač lahko mislimo. Sicer je pa še v poštev jemati, kakšen upliv bude to imelo, če se volilna reforma izvrši pod vodstvom zjednjene levice. Novi volilci, oziroma njih poslanci bodo pred vsem podpirali levičarje, ki so največ pri pomogli k razširjenju volilne pravice. Ko bi pa bili konservativci obdržali v rokah volilno reformo in z vsemi silami delali na znatno razširjenje volilne pravice, bi si pa bili zagotovili simpatije novih volilcev.

Volilna pravica petakarjev. Včerajšnji "Slovenec" že nekako obupno piše glede volilne pravice petakarjev. Vidi se, da ima zelo malo upanja, da bi večina Hohenwartovega kluba glasovala za Dipaulijev predlog. Pač žalosten je tak položaj in zakrivil ga je mnogo "Slovenec" in tisti, katere je še nedavno tako odločno zagovarjal. Grofu Hohenwartu in pa slovenskim koalirancem bi gotovo ne bilo težko zagotoviti pravice petakarjev, da so resno voljo imeli. Seveda bi bili morali takoj s prvega napeti vse sile, ko se je videlo, kaj da levičarji nameravajo. Zapretiti bi bili morali, da izstopijo iz koalicije, ko bi se kaj tacega poskušalo. Pa tudi sedaj bi še nekaj opravili, ko bi resno zažugali, da izstopijo iz konservativnega kluba, ako ne sklene, ves glasovati za Dipaulijev predlog. Seveda ni pričakovati, da bi slovenski koaliranci to storili, ker se očividno boje razrušenja koalicije. "Slovenec" pa neče, pa tudi najbrž ne more nanje pritiskati sedaj, ko so se toliko utrdili, da so v deželnem zboru ga lahko že zatajili, da ni njih glasilo. Tak je sad koalicijске breznačelne katoliško-židovske politike.

Schönbornovo potovanje v Rim. Spomenice, s katero je šel kardinal Schönborn v Rim, niso podpisali vsi avstrijski škofje, temveč le nekateri. Krščansko-socijalni listi so dolgo tajili, da ima kardinalovo potovanje v Rim namen, izposlovati kako papeževu izjavo proti krščanskim socialistom. Iz pisave "Fremdenblatta" se je pa takoj dalo posneti, da ga je res vlada poslala v Rim. Ta list je gotovo dobro poučen in bi kot glasilo ministerstva unanjih stvari gotovo take misije ne izmišljeval, da ni resnična. Sedaj pa "Reichspost" že sama priznava, da se je podpisovala neka spomenica proti krščanskim socialistom, in ve povedati tri škofe, ki jo niso hoteli podpisati. Torej v tej zadavi ni jedinstvo med avstrijskimi škofi. Nekateri nečajo za nemške liberalce hoditi po kostanj v ogenj. — Govori se, da je grof Schönborn v Rim nesel več krščansko-socijalnih brošur, mnogo listov časopisa "Reichspost",

vorica oni svetopisemski: da, da in ne, ne. Ker skoro ničesa ne govori, tedaj se tudi nikdar ne skrega z nikomur, nikdar ne kolne, nikdar ne klafa, in nikdar ne žali nikogar. Ni treba pa misliti, da je Jurij nem; oj ne, njegov jezik in vsa njegova glasila razvita so prav tako, kakor pri vsakem drugem zemljani, toda ne rabi jih v tako posvetne namene, kakeršno je govorjenje.

Ker skoro nič ne govori, zato tudi ne go drnja o nobeni stvari. Vse mu je prav. Prav mu je, da je zemlja okrogla. Pa sam Bog vedi, če je znano Juriju, da je zemlja okrogla. Toda, ako bi bila tudi štirivoglata, bi mu bilo ravno tako prav. — Njemu je tudi prav, da je trava zelena; toda, ako bi bila tudi rudeča, bi se ne jezil. — Če je vroče, je Božja volja; a če dežuje, je tudi Božja volja. — Prav mu je še celo, da drevje raste kvišku; ali ko bi rastlo tudi v tla, bi ne reklo nič, i. t. d., i. t. d.

Od sveta nič ne ve. Nikdar ni bil na nobeni veselici, in ljudij se najraje ogiblje. Prav ima, saj današnji svet res ni vreden, da bi se pečal z njim naš Jurij. Spola človeškega ne pozna; on misli trdno, da so vsi ljudje jednaki. Vsled tega tudi ljubil ni nikdar ženske; in to je jako modro, kajti

da dokaže škodljivost krščansko-socijalnega gibanja. Zatrjuje se, da je toliko gotovo, da se popolnoma brez vsega uspeha ne vrne iz Rima. Naravno je, da o tej misiji tudi časopisi mnogo neresnice poročajo, ker njih dopisnikom ni lahko izvedeti, kako sodijo vatikanski krogi.

Narodne in dinastične vojske. Oporeka se, da bi bil vojni minister se tako izrekel proti osnovi madjarske vojne akademije, kakor smo poročali včeraj. Temu oporekanju pa ni pripisovati posebne važnosti. Kaj se ni vse že oporekalo po vladnih listih. Ta čas je bil pri vojnem ministru ogerski ministerski predsednik Banffy in mu je razložil, v kake težave je spravil vojni minister s svojo izjavo vlado. Spravil je celo obstanek vladne stranke v nevarnost. V vladni stranki jih je mnogo, ki sicer vedo, da se posebna ogerska vojska ne bode dala doseči, a se z ozirom na svoje volilce vender ne upajo izraziti proti tej madjarski želji. Ko bi vlada se postavila na očitno stališče vojnega ministra, gotovo bi v kratkem morala pobrati kopita. Tako pa le z dvomljivimi obljubami madjarsko prebivalstvo mani. Vojni minister je pa ne hoteč prouzročiti kako krizo na Ogerskem svojo izjavo dal zanikati po oficijoznih glasilih. Da pa višji vojaški krogi zares sodijo tako, kot se je izrazil vojni minister, je vidno iz tega, da se osnova madjarske akademije vzlici vsemu siljenju Madjarov vedno odlaša.

Osemdesetletnica Bismarckova. V tem, ko se delajo mej avstrijskimi, zlasti koroškimi in štajerskimi Nemci priprave, da veličastno proslavo ustanovitelja novega nemškega cesarstva, je v Nemčiji vse nekaj mlačno. Bismarck prijazni časopisi so razširili novico, da nemški cesar, pruski princi in člani zvesnega sveta tedaj potujejo v Friedrichsruhe, da častitajo Bismarcku. Sodi se, da se je ta novica razširila le zaradi tega, da bi se mej nemškim narodom vzbudilo nekaj več zanimanja za Friedrichsruheskega puščavnika. Veliko to ne bode pomagalo. Če se še zastop Berolina, ki je gotovo največ pridobil v gmotnem in kulturnem oziru z združenjem Nemčije, ni mogel odločiti, da bi Bismarcku častital, potem je pač malo upati od drugih krajev. Čudno ni, da je naudušenje za Bismarckovo delo popolnoma ponehalo, kajti Nemcem se je na valilo že njim grozno breme za vojne namene, ki vedno narašča. Vse države tlači militarizem, Nemčijo pa najhuje. Kmetijstvo, obrtinja in trgovina pa propada. V takem slučaju se je naravno morala ohladiti narodna naudušenost.

Belgia. V tej državi se bije že mnogo let narodna borba. Jednako kakor v Avstriji je ustavno zagotovljena narodna jednakopravnost, a v resnici pa skoro povsod, v višjih šolah in uradih, vlada jedino francoščina, flamenščina se pa prezira in zatira. Konservativne vlade so nekajko Flamancem prijaznejše, nego so bile liberalne, a bolj le z bese dami, kajti faktično pa tudi v Belgiji narodna jednakopravnost tako počasi napreduje. Ta mesec je storila zopet jeden korak dalje, uradni list je začel izhajati v obeh deželnih jezikih. Celih šestdeset let so se morali Flamanci boriti, da so dosegli, da bodo

Dalje v prilogi.

ljubezen in bolezen sta jednega in istega spola. Bolan pa Jurij tudi še nikdar ni bil.

H koncu naj navedem pa še najlepšo Jurjevo lastnost. Piti mora vsako živeče bitje. Tudi naš Jurij pije; toda kaj? Čudi se ti predzni in nezmerni alkoholar! On pije, in še to le zmerno: vodo, mleko, siratko in hruševko. Zapomni si to, ti pijani alkoholar. To je pa tudi najbrž glavni vzrok, da je Jurij tako molčec, tako pohleven, tako miroljuben in dober človek. Bog ga živi in ohrani še mnogo let!

4. Kaj se učimo iz te črtice?

Človek in posebno ti alkoholar, posnemaj Jurija. Pij vodo, mleko, siratko in posebno hruševko. Videl boš, da postaneš v kratkem ravno tako zavoljen, srečen in miren, kakor je naš Jurij. Tvoji živci se bodo pomirili, in zopet bodes za kako pošteno rabo. In vi anarhisti, socialisti, materijalisti in antikristi, učite se od Jurija miroljubnosti. Posnemajte Jurija, pijte vodo, pijte hruševko. To vam vzame vse prekučarske misli in želje, in svet bode zopet lahko mirno stal. Pomislite le, ko bi pil vsakdo na zemlji samo hruševko, ne bilo bi treba ne sodnikov, ne policajev, ne biričev, a tudi ne — hudičev.

mogli v svojem jeziku čitati zakone, vladne načrte in ukaze. Odločnost je naposled le zmagala.

Občinska volilna reforma v Belgiji. Sosijalisti so jasto razburjeni, da vlada neče privoliti občne volilne pravice za občinske volitve. Govori se, da se pri občnem štrajku, kateri se uprizori, tovarniškim delavcem pridruži prvi pot mnogo poljedeljskih delavcev, da bodo zahtevali volilno pravico. Bati se je hujših izgredov, kakor so se vršili pred volilno reformo za parlament. Poslednji čas so sosijalistični agitatorji pogosto hodili na kmete razširjet svoje ideje in njih trud ni bil zamen.

Vojna mej Kitajci in Japonci še ni končana. Zadnji čas je bilo nekaj manjših bojev, v katerih so pa seveda zopet bili Kitajci teheni. Mirovna pogajanja pa tudi počasi napredujejo. Govori se, da se bode vojna odškodnina zagotovila z dohodki kitajskih carin in poplačala v petih letih. Kitajci so baje že pripravljeni izročiti skoro vse vojne ladije. Pri cesarskem dvoru v Pekingu so baje tako nevoljni, da se je prikrivalo slabo stanje kitajske države. — Ljudje, ki poznavajo razmere v Kitaju, so prepričani, da bi Japonci ravno tako lahko vladali Kitaj, kakor Angleži Indijo, ako ga pridobe, ali pa še laže.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 16. marca.

(Izdatno priporočilo.) Iz Cerknice in okolice se je ta teden naročilo „Rodoljuba“ na jedenskrat peta deset mož. Povprašali smo in zvedeli, zakaj. Zadnjo nedeljo je cerkniški kaplan v cerkvi ljudi pred „Rodoljubom“ — svaril. Naslednje dni so hodili ljudje k velikonočni spovedi in sicer, kakor navada, po vaseh. Povprašani so bili od cerkniških kaplanov, ali beró „Rodoljuba“ in „Slovenski Narod“. Kdor ni obljubil, da tega več ne bo storil, ni dobil odveze. Bilo je več takih, ki zato niso dobili odveze. Ko se je to razneslo, pridobil je „Rodoljub“ hitro omenjeno število naročnikov. Gotovo lepa reklama, — za „Rodoljuba“ seveda, a ne za spoved! Če se za tak greh ne dobi odveze, pričakovati je je tem manj za „naglavne grehe“ — pri cerkniških kaplanih seveda. Odveza zastran „Rodoljuba“ in „Slov. Naroda“ se torej poišče drugod, a če se tudi tu ne najde, je ljudstvo sploh ne bode iskalo. Ali poklicani krog res ne uvidijo, da se s takšno politično hujškarijo ljudje odganjajo od izpolnjevanja cerkvenih zapovedij?

(Slovenska višja dekliška šola.) Učni načrt za ta velevažni zavod, kateri ustanovi kakor znano, mestna občina ljubljanska v proslavo 50let nega vladanja cesarja Franca Josipa in katerega I. tečaj se otvoril s prihodnjim šolskim letom in sicer za sedaj v provizorično najetih prostorih, je ravnokar v vseh podrobnostih dodelan ter pride v jedni prihodnjih sej občinskega sveta na razpravo.

(Repertoire slovenskega gledališča.) Jutri v nedeljo 17. t. m. se bode ponavljala Maillartova komična opera v treh dejanjih „Puščavnikov zvonček“, o kateri govorimo na drugem mestu. — Na sv. Jožef dan v torek 19. t. m. bodeta dve predstavi, namreč popoludne burka s petjem „Hudobni duh Lumpaci-Vagabund“, zvečer pa na korist opernemu pevcu g. Vašičku opera „Čarostrelec“. G. Vašiček je že drugo leto tako marljiv in priljubljen član slovenske opere ter v vsaki operi na svojem mestu, bodisi v šaljivih, bodisi v resnih ulogah. Gotovo mu bode torej slovensko občinstvo dokazalo svoje simpatije pri njegovi benefici, kakor zasluži.

(Slovensko gledališče.) „Puščavnikov zvonček“ je sicer že starejše delo, a vzlic temu se nahaja še vedno na repertoarju vseh boljših gledališč. Kjerkoli se ljubi dobra in fina glasba, tam privablja ta opera vedno obilo občinstva. Dejanje je tako zabavno, naslanja se na poetično pravljico in je polno resnih in šaljivih prizorov. Kompozicija je strogo operna, duhovita in melodijozna, polna finosti, pravega čustva in svežega humorja. Sinočna žal, da nič preveč dobro obiskana prva predstava je tako lepo uspela. Sosebno se je odlikovala gospa Aničeva tako glede igranja, kakor glede petja, izvrstni pa so bili tudi gg. Nolli, Beneš in Podgrajski ter gdč. Towarnicka. Zbor je bil, kakor vedno, izbornen. Razen nekih malih negotovosti je predstava tekla gladko in je občinstvo živahno ploskalo. Pričakovati je, da bo repriza v nedeljo bolje obiskana.

— („Slovensko planinsko društvo“) priredi dne 18. t. m. ob 8. uri zvečer v klubovi sobi hotela pri „Slonu“, zabavni večer, na katerem bo predaval g. prof Borštner, čigar za zabavni večer dne 13. t. m. določeno predavanje je tedaj izostalo.

— (Pevsko društvo „Ljubljana“) priredi s prijaznim sodelovanjem gospice V. Erzinove in gospoda Josipa Pavšeka na praznik sv. Jožefa dne 19. marca v restavraciji pri Lloydu na čast Josipinam in Josipom zabavni večer. Izmej vzporednih točk naj imenujemo: Bendl: „Svoji k svojim“; šaljiva igra: „Brati ne zna“; Vilhar: „Naša zvezda“, solo poje g. Pavšek; Weidt: „Tvoj živi cvet“, sopran solo spremja na glasoviru g. Šule; Volarič: „Pogovor z domom“; Mešiček „Potpourri slovenskih pesmi“; Zaje: „Zrinski-Frankopanka“; Ipavec: „Planinska roža“. Vstopnina za nečlane 30 kr. Začetek ob 7. uri zvečer.

— (Klub slovenskih biciklistov „Ljubljana“) priredi kakor smo že javili, v pondeljek pri „Lloyd“ zabavni večer, na kateri niso vabljeni samo člani, nego sploh prijatelji društva.

— (Novo delo kiparja Gangla.) Za nagrobeni spomenik plemeniti svoji soprigi je naročil g. ces. svetovalec Ivan Murnik pri znanem umetniku g. Alojziju Ganglu relief od kararskega marmorja, kateri utegne biti zvršen in postavljen bodočo jesen. Ponudila se nam je prilika, da smo si ogledali umotvor, česar zvršitev je že toliko napredovala, da ga g. Gangl proti koncu tega meseca vlije v sadro. Na desni strani vidimo slabotnega starčka, oprtega na palico, kako bolestno sloni ob rakvi nepozabne dobrotnice; ob rakvi spodaj na stopnici kleči siromašno deklece in moli; na reliefski lev strani se dviga angelj, ki z jedno roko kiti grob, z drugo pa kaže proti nebu; na desni strani se klanja čez krsto žalobna vrba. Vsa skupina izraža nepopisno živiljenje, tako se ti zdi, kakor bi vse figure kar živo stale pred teboj; izraz na obličju je pretresujočega učinka, mojsterska pa je posebno glava starčka. Takih nagrobnih spomenikov zmanjša na našem pokopališču, Ganglovo delo mu bode prva in najlepša dika, in kar tudi ne velja najmenj: to sliko je zvršil domač umetnik, kar se pri nas ne zgodi kdo ve kolikokrat. Gospod cesarski svetovalec Murnik s tem reliefom ne bode samo poslavil spomina nepozabne plemenite rodoljube, nego pokazal je iz nova, da mu je resnično do razvoja naše domače umetnosti. Ganglov relief je v tem oziru proizvod kulturnega pomena. Obširnejše se utegnemo baviti z najnovejšim delom dičnega našega umetnika šele tedaj, ko bode že dovršeno in postavljeni; za sedaj samo častitamo tako njega provzročitelju kakor stvoritelju.

— (Pouk v pletarstvu.) Na tukajšnji c. kr. obrtni strokovni šoli za obdelovanje lesa se prične pouk v pletarstvu, kakor kaže današnji inserat, z dnem 1. aprila t. l. Sprejemajo se možki in ženski učenci. Na razpolaganje so razne ustanove. Za vzprejem se je zglašal pri ravnateljstvu. (Virantova hiša, Zvezdarske ulice, I. nadstr.).

— (Nov železniški projekt.) Trgovinsko ministerstvo je g. inženirju Avgustu Glavačku v Ljubljani dovolilo, da sme pričeti pripravljalna tehnična dela za normalno-tirno lokalno železnico od primernega mesta južne železnice mej Ljubljano in Borovnico čez Log na Vrhniko. Dovoljenje velja za 6 mesecov.

— (Snežni plazovi) se še vedno usipajo s streh, dasi je mestna policija vsem hišnim posestnikom naročila, naj skrbe za snaženje streh. Neki dečki si je zlomil nogo, neko dekllico je plaz polnoma zasul, prodajalkam masla na Glavnem trgu pa naredil nekaj škode.

— (Stroški za kidanje in izvažanje snega.) Mestna občina ljubljanska izplačala je danes za kidanje in izvažanje snega za čas od 10. do vstretega 16. dne marca znesek 1003 gld. 16 kr.

— (Tatvina.) Frančiški Lavrin, stanovanje v Gradišču št. 8., je bilo te dni iz zaprtega kovčega pod streho ukradenih 5 svilenih in 2 navadni ruti, črn predpasnik in molitvenik.

— (Zaradi prosjačenja) je mestna policija včeraj aretovala 24 beračev, največ žensk.

— (Volk na Golovcu.) Posestnik Jožef Plankar iz Kurje vasi je naznani na pristojno mesto, da hodi okoli njegove hiše volk. Nekateri drugi možje so videli volkov sled. Sodi se, da se volk klati po Golovcu in dela od ted „izlete“.

— (Ribarski tečaj) za ribiče bode v ribarskem zavodu v Studencu od dne 16. do 20. aprila. Predaval bode profesor na realki gosp. Ivan Franke.

— (Iz Šenčurja) pri Kranji se nam piše: Prav nič se nismo čudili, ko smo brali v tem listu od 13. t. m. notico, da šenčurski župan ni hotel podpisati prošnje na poštno ravnateljstvo za odpravo samonemškega poštnega pečata. Kako je li hotel to, če bi pa moral pritisniti na tako prošnjo tudi samonemški občinski pečat!! Vsač bi bil dal s tem poštnemu ravnateljstvu, kako slab izgled in isto bi mu lahko zaklicalo: Pomeđi najprej pred svojim pragom! To je pa vše res velika stramača za našo občino! Zahtevamo prav odločno, da to gospod župan odpravi v prav kratkem času!

— (Zajem zvoni) Z ravni mej Kranjem in Loko nam pišejo: Pred par dnevi ste poročali, da so našli v Borovnici obešenega — zajca. Danes Vam poročam, da pri nas že zvoni — zajem. Pa ne mislite, da obešenim, kajti samomorilcem se odreka zvonenje, nego živim zajem zvonomo. Preblagi lovski zakon napravil je tudi naše sadjerejce vse krotke. Prejšnje čase je marsikaj zajec obležal mitev pred primitivnim avtomatom. Zaradi ostrega zakona in pogibelji se je to opustilo. Tu si izmisli prebrisani sadjerejec pravo strašilo za zajce — kravji zvonec. S tem je hodil vsako noč v drevesnico zvoni in glejte čudo, dačka na okolu je preprodil vse dolgovce. Kmalu so ga začeli po celih okolicah posmetati. Ali ženam ni bilo po volji, da jim može vse noči zvonec, kajti često so prihajali sicer pošteni zakonski možje šele proti jutru domov, in vse drugače volje, kakor da bi bili zajce plašili. Iz te stiske si pa vedo zopet žene pomagati. Iz svojih spalnic so napeljale dolge motvoze do zvoncev v drevesnicah, nekatere več sto metrov daleč. Sedaj sadjerejci mirno na toplem sede, kadar zajem zvonec, ni se jim batiti preblajenja ali celo kakih skušnjav. Čela noči se sluši zvonenje, sedaj zvoni oče, sedaj mati in otroci jima pomagajo. Samo žalibog da tudi pri nas šele po toči zvonec, ker zajec je že napravil veliko škode. Upajmo da bode najemnik lova vsaj krajje zvonce kmetom plačal, ker mu tako lepo varujejo nadležno zverjad, vsaj škode jim itak ne bode mogel povrniti ker znaša baje več tisočakov po celih okolicah.

— (Občinski odbor trga Mozirje) je v svoji seji dne 12. marca soglasno sklenil in v sprejeti tole resolucijo: „Z ozirom na to, da se je na Štajarskem osnoval neki veliki odbor z namenom, da bivšemu pruskiemu kancelarju knezu Bismarcku k njegovi 80letnici v imenu dežele Štajarske častita, ter mu tudi pokloni kot častno darilo stebreno kupo, z napisom — „Kne zu Bismarck u k 80 letne mu rojstnemu dnevu nemška Štajarska“ — oporeka Mozirska občina z vso odločnostjo, ter smatra ta sklep, ki se je storil tudi v imenu dobre tretjine slovenskega prebivalstva na Štajarskem za najskrajnejo predznamen dočasnega velikega odbora. — Takisto je sklenila tudi občina Griže, kakor smo že naznani.

— (Kako se na Koroškem katehetom godi.) Iz Celovca se nam piše: V 2. razredu v Ljeluši in v 4. razredu pri Fari v Prevaljah je kapelan, ki uči krščanski nauk, otrokom priskrbel slovenske katekizme in nekaterim tudi zgodbe sv. pisma. Dne 1. sivečana je pa učitelj vse te slovenske knjige otrokom vzel. Na pritožbo je deželni šolski sovet ukazal knjige lastnikom, t. j. staršem nazaj dati, toda ob jednem je prepovedal rabo slovensčine pri krščanskih nauk v vseh prevajalskih šolah in celo v Ljelušu, kjer so v 2. razredu razun dveh deklic vsi otroci slovenski. Otroci ne smejo več slovenskih katekizmov seboj v šolo prinesi. Kako bodo ubogi kateheti krščanski nauk učili brez slovensčine in brez katekizma, to ve le slavni deželni šolski svet. Kristus je rekel aposteljnem: „Idite in učite vse narode!“ Kako bo pa sv. katoliška cerkev ta najvišji ukaz spolnovala, ako se ne sme posluževati jezikov doličnih narodov?! Tudi znamenje časa. Živila koalicija s takó jasno odkritočnostjo in resničnostjo!

— (Narodni dom v Gorici.) Slovenci gorški so storili hvalevreden sklep: poslati petdesetletnico cesarjevega vladanja s tem, da sezidajo v Gorici svoj Narodni dom. „Soča“, ki to naznana, piše: „Slovenci v Gorici smo kakor zgubljene ovčice, ker nimamo nikjer pravega središča in zbirališča, nimamo gostilne in kavarne, kjer bi se schajali, kjer bi drug drugega našli, ne da se še posebe iščemo. In takega primernega poslopja, kjer bi imeli gostilno in kavarne, in kjer bi za manjšo najemščino dobila stanovanje društva, je najsrnejsa, dolgoletna želja Slovencev v Gorici in na deželi. Predlog je prav lahko izvršljiv. „Narodni dom“ naj bi se začel graditi poleti 1897. l. a 2. decembra 1898. l. bi se slovensko blagoslovil. Na primernem mestu naj bi bila vzidana posebna spominska plošča, ki bi pričala poznam rodovom, kako je nastal „Narodni dom“, v kak namen in spomin je bil postavljen. II. „Narodni dom“ bi v sprejet pod svojo streho „Goriško čitalnico“, „Goriškega Sokola“, „Slovensko bračno in podporno društvo“ in „Goriško ljudsko posojilnico“. Vsakemu društvu bi bili odmerjeni primerni prostori po dogovoru. Poleg tega bi se pa posebne sobe in dvorane prepuščale drugim društvom, ki ne potrebujejo stalnih prostorov za seje in zbole. — V „Narodnem domu“ bi bilo tudi majhno gledališče v porabo vsem društvom skupno. Poleg tega dostojna gostilna in kavarne. III. Stroški naj bi se preračunili največ do 80.000 gld. Te bo

treba tako le dobiti: 1. Vsa naša društva v Gorici se zavežejo, spraviti skupaj primerne svote do konca leta 1896. 2. Radodarni doneski društvo, občin in posojilnic na deželi. Vsaka korporacija daruje neko svoto za "Narodni dom" v proslavo 50letnice presvetlega cesarja Franca Jožefa I. 3. Vsaka teh korporacij vzame po svojih močeh delnic po 50 gld., ki se bodo obrestovale po 3%. 4. Radodarni doneski in nakup delnic od strani zasebnikov. 5. Ako bi vse to ne zadoščalo, vzame se denar na posodo. Nekdo da na razpolago 50.000 gld. po 3%. Ta načrt je pač izvršljiv! Ako se ga Slovenci lotimo, ga tudi gotovo izvršimo, kakor smo že izvršili mnogo drugih načrtov. Na delo!

(**Ponarejene bankovce**) je prišlo kupovati v Videm na Laškem več ljudij iz naših krajev, nekaj s Tolminskega, jeden pa iz Ljubljane. Najbrž so mislili, da se tam prodajajo ponarejeni bankovci v prodajalnicah, kakor žvepljenke. Policia je te kupce polovila in je vtaknila pod ključ.

(**Razpisane službe**) Pri državnih pravništvih v Ljubljani, Celji in v Novem mestu mesta drž. pravniku namestnikov. Zahteva se znanje slovenskega jezika v govoru in pismu. Prošnje do dne 30. marca pri višjem drž. pravdništvu v Građen. — Mesto okrajnosodnega sluge pri okr. sodišču v Kranjski gori. Prošnje do dne 14. t. m. pri predsedstvu dež. sodišča v Ljubljani.

(**Krasne kvarde**) Pred kratkim smo javili, da je češka šolska matica izdala tarok-kvarde. To veste nam je popraviti v toliko, da je matica izdala marijaž-kvarde, okrašene in izdelane tako fino in elegantno, kakor se ne dobivajo niti v Parizu. Vsi listi priznavajo, da so to najlepše kvarde, kar jih je. Cena jim je 80 kr. Naročila je poslati na "Ustredni Matici školska" v Pragi.

(**Žena, gospa in soproga**) V zapuščini Davida Straussa so se našle te le opazke: "Ako se vzameta dva iz ljubezni, sta si mož in žena, ona dva, ki se poročita zaradi ugodnosti, postaneta gospod in gospa in onadva pa, ki se zvezeta iz gorovih uzrov, pa soprog in soproga. Žena ljubi moža, gospa — ga varuje, in soprog ga pa trpi. Za se imamo ženo, za hišne prijatelje gospo in za svet pa soproga. Žena streže bolniku, gospa ga obiskuje in soprog pa poprašuje, kako se počuti. Gospodinstvo oskrbuje ženo, hišo gospa in soprog pa ukazuje. Z ženo se sprehajamo, z gospo vozimo in s soprog pa delamo izlete. Žalosti in bolečine deli z nami žena, naš denar gospa in naše dolgove pa — soproga. Po smerti joka in plaka za nami žena, gospa toži za nami in soproga pa nosi črno obleko.

(**Dvojen umor**) se je zgodil božično noč v neki vasi blizu Dunaja. Umorjena je bila neka dekla in neki osemletni otrok. Morilci so hoteli krasiti, pa niso nič posebnega našli. Slučajno se je zasledil pravi morilec: neki Vondrašek. Te dni se je vršila obravnavava proti njemu. Tajil je odločno. Najprej je skušal zvreči sum na svojega lastnega brata, ko pa je bila razprava že dognana, je hkrati izpovedal, da je jeden njegov prijatelj, ki je bil v tej pravdi zaslisan kot priča, storil umor. Obravnavava se je ustavila in dolični Vondrašekov prijatelj se je aretiral. Stvar je postala vsled tega jako zanimiva. Mogoče, da je Vondrašek izpovedal resnico, mogoče pa tudi, da si skuša rešiti življenje s tem, da zvrne sum na koga drugega.

(**Ljubimka z revolverjem**) V Dunajski okolini živeča postarna vdova in posestnica zdravnička Marija Oelmann je pred dvema leti najela za svoj zavod mladega zdravnika dr. Kreissinga. Najela je mladega zdravnika, ker je sama imela mlado srce in bila potrebna ljubezni. In mladi zdravnik, čuvši, da je podedovala od pokojnega svojega moža 50000 gld., jo je osrečil s svojo ljubezijo, jej celo obljudil zakon in jo res pregovoril, da ga je naredila za solastnika svojega posestva. Zdravnik je svoj položaj dobro izkorisčal in zaljubljen vodovo finančno skoro uničil, o poroki pa ni več govoril. Prišlo je do razpora in v jezi je zaljubljena ženica zgrabila revolver ter hotela ustreliti svojega ljubimca. Na srečo ga ni zadela. Hitela je na Dunaj in se sama ovadila... Stara pesem, ki je vedno nova!

(**Kaj se vse prigodi ljudskemu učitelju**) Iz Madrixa se poroča: V Montillani, provinciji Granadi, rabijo ondotni prebivalci za časa velikih počitnic šolsko poslovanje kot žitnico. Pričetkom šolskega leta hotel je pričeti učitelj s poukom, ter je pisal lastnikom žita, da naj spraznijo šolsko sobo. Zaželeni odgovor je kmalu prišel. Kmetje, katerim je bil učitelj sporočil, da naj pridejo po žito, pride v uč teljevo stanovanje ter ga dobro naklestito. A to še ni bilo zadosti! Drugi dan se zbere množica kričečih mož, žen in otrok pred županovim stanovanjem tuleč, da naj se učitelj kaznuje za tako predznost. Posnemanja vredni župan napravi s tem zopet mir, da je zaukažal dvema občinskim slugama, da iztrirata učitelja iz kraja.

Slovenci in Slovenke! ne zabitte družbe sv. Cirila in Metoda!

Darila:

Uredništvo našega lista je poslala:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Pri Fadguču v Trnovem pri Ilirske Bistrici na pusten pondeljek zbrana družba 17 kron. Živeli rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

Knjizevnost.

"Učiteljski Tovariš" ima v št. 6. to le vsebino: J. Toman: Jan V. Lego (s podobo). — Jos. Ciperle: Národná vzgoja. — A. Likozar: Zelenjadarstvo na šolskem vrtu meseca sušca. — Zc.: Še jedenkrat čitanke na jednorazrednicah. — Listek. — Književnost. — Naši dopisi. — Vestnik. — Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Brzojavke.

Ptuj 16. marca. Pri današnji volitvi veleposestnikov v okrajni zastop se je volila s 171 proti 50 glasom slovenska komisija. Nemškutarji so zapustili volišče, na kar so bili narodni kandidatje voljeni soglasno.

Trst 16. marca. Vsled naredbe tržškega višjega sodišča se je na novo sestavil glavni imenik isterskih porotnikov. V novem imeniku je 260 porotnikov, mej temi je vsega skupaj kakih deset Slovanov, vsi drugi so Lah. Deželnih jezikov je zmožno kakih 25 porotnikov, ostali samo laškega. Mej laškimi porotni ki je mnogo najrazupitejših ireditovcev in političnih agitatorjev.

Trst 16. marca. Trgovinska zbornica je poslala vladu spomenico, v kateri prosi, naj se ne podržavi južna železnica, nego gradi proga čez Ture.

Dunaj 16. marca. Začetkom današnje seje poslanske zborovice je predsednik Chlumec glede renkontra mej posl. Purgartom in korespondentom "Hlasa Naroda" izrekli obžalovanje, da se je kaj takega zgodilo, in nadejo, da se več ne primeri. Finančni minister Pleiner je izročil predlogo, s katero zahteva tri milijone gold. kredita, katere hoče porabiti za subsistenčne doklade drž. uradnikom najnižjih treh činovnih razredov, srednješolskim učiteljem in drugim državi službujočim osebam.

Dunaj 16. marca. Minister Wurmbrand je prišel k današnji otvoritvi modne razstave v promenadni obleki, kar je obudilo občeno nevoljo tem bolj, ker je bil odklonil protektorat, češ, da se udeleže razstave samo mali obrtniki.

Dunaj 16. marca. Poljedelski minister Falkenhayn je dobil ravnokar brzojno sporočilo iz Opave, da se je v Albrehtovem rovu primerila velika eksplozija. Zjutraj se je v ta rov vpeljalo 280 premogarjev. Natančnejših poročil še ni.

Dunaj 16. marca. Generalnima in specjalnima avstroogerske vojske sta imenovana fcm. Schönfeld in Windischgrätz. Fcm. Appel, ki je prišel v prvi vrsti v poštev, ostane iz višjih političnih ozirov na svojem mestu kot guverner Bosne, kar mu je cesar naznani z lastnoročnim pismom, izrekši mu zahvalo na njega delovanju.

Dunaj 16. marca. Krojaški pomočnik Cernoh, star 17 let, je danes ustrelil svojo ljubimko Malovec in potem sam sebe.

Narodno-gospodarske stvari.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr.-državnih železnicjavlja, da se je glasom razglasila v "Wiener Zeitung" razpisalo izvrševanje podzidnih del v žrebu 4 c, 5 a in 5 b (proga Stefa nijina ulica v Währingu do črez Nussdorferstrasse v Heiligenstadt) pojasne proge dunajske mestne železnice. Ponudbe se vzprejemajo najdalje do 1. aprila 1895 pri imenovanem ravnateljstvu, ki izvršuje dela in imenu in na račun komisije za prometne naprave na Dunaju ter so pogoj in drugi pomočki na vpogled istotam ali pa pri c. kr. stav benem vodstvu dunajske mestne železnice sekacija Gürstellinie (XV. Neubaugürtel 34).

Poslano.

(Nekoliko o zadnji državnozborski volitvi.)

Iz Črnomelja, 11. marca.

Znano je, da sta se belokranjski mestni Črnomelj in Metlika odločili pri zadnji volitvi v državni zbor za g. Višnikarja, še predno je objavil svojo kandidaturo g. Zupan. Pri tej odločitvi je ostalo in velika večina volilcev oddala je svoje glasove gosp. Višnikarju. Črnomeljska kaplana početkom nista bila zavzeta za Zupana. Pa ko bi treščilo, pričela sta zanj z vso silo in strastjo agitovati. Pridružili sta

se jima še dve "dami" in teh črnomeljskih mestjanov (?) čutila razglasa "Slovenec" v svojih "jeremijadah" polnih eklatantnih neresničnosti, zvijac in hinavstva nekoliko od strani, nekoliko osobno s hudočnim namenom, oškodovati čast onega, ki je volil g. Višnikarja. V "Slovencu" št. 48 napadata se naš zasluzni učitelj Šetina in voditelj Jeršinović, češ, da sta bila glavna agitatorja. Oba sta davko-plaćevalca, oba volilca — a preveč časti se jima daje v "Slovencu", ker vsakdo pri nas ve, da v sedanjih razmerah za Višnikarja ni bilo treba nikake agitacije; in če se je agitovalo, skrbeli so za to že drugi gospodje, ki se pa ne zmenijo za "Slovenčeve" napade toliko, kakor za lanski sneg, še manj pa za črnomeljske "Slovenčeve". Kardinalna laž, da je Šetina dejal za drugega volilca glasovnico "v volilno posodo" je "Slovenec" že popravil. Laž glede obč. bika v "Slovencu" je pa očvidna tistem, kdor ve, da je županstvo poklicalo dotičnega gospodarja vsled donisa deželnega odbora v občinsko pisarno — ne pa Šetina. Šetina ni pridral nobenemu volilcu listka, saj dokazuje vročevalna pola, da so se vsi listki pravočasno volilcem vročili. Da se ob času volitev zbirajo volilci v pogovor, in za svoj denar pijejo čašo vina, je znana stvar; vprašati pa se sme: kdo je dajal za pijačo pred in po volitvi pri Skubci? Telesne slabosti očitati komu, ne kaže krščansko ljubezen — še manj pa naobraženosti. "Slovenec" seveda take reči rad vzprejema, kakor sploh revolver-listi.

V št. 54 "Slovenca" poje Jeremija zopet svojo pesem; spletena je iz samih laži, katere bode pa prizadeti mestni odbor drugim potom popravil. Nesramno je v politične članke vpletati ženske osebe, ki se v politiko nič ne mešajo. To pač najbolje kaže, da ti "gospodje" sploh nič društvene omike nimajo. Uzroki, da so se črnomeljski volilci odločili za g. Višnikarja, so dovolj znani. Konstatujemo pa, da se ni pri agitaciji z naše strani nikjer in nikdar žalila čestita osoba prof. Zupanova; ako je pala kaka ostra beseda, veljala je kaplana, ki je letal od hiše do hiše, vznemirjal ljudi s svojo nadležnostjo mej tem, ko je farovška kuharica kakor se sploh govorila na povelje gg. kaplano odpovedala po prodajalnicah nadaljnje kupovanje. Za gosp. Zupana se je oddalo primeroma dosti lepo število glasov. Ali pridobili so se z raznimi obetanji; žene so se nagovarjale v farovžu, da naj svoje može obdelavajo, največ je pa prispomoglo hujškanje proti županu in mest. odboru, češ, da je prodajal Škednje glavarstvu! Stvar se mora pojasniti. Minulo leto dohajali so mnogobrojni učenci radi nevarnosti kolere na županstvo z nalogom, skrbeti, da bode mesto snažnejše. Mestni zdravstveni zastop je obhodil vse mesto, prebivalci so dobili analog narediti gnajiščne jame. To je bilo ugodno za kaplano pristaša Glejte! županstvo je tega krive, prodani ste glavarstvu! Pomagalo je. Ljudje so verjeli, in volili na komando. Vprašamo pa: je li prav, da se s tacimi sredstvi agituje? Je li prav, da se ljudstvo hujška proti postavnim, za Črnomelj itak preporebnim naredbam? Složni Črnomeljci so se razcepili in manjšina je glasovala za drugega kandidata. A že se jim odpirajo oči. Sprevideli so, da je bilo to le sredstvo in s studom se obračajo od zapeljivih agitatorjev. Tudi neko bodočo oporoko so naši "Slovenčevci" porabili kot agitacijsko sredstvo. Nekaterniki so se zbalili, da bi jim petični duhovski sodnik ne zameril, če bi glasovali za Višnikarja.

To so fakta, ki se ne dajo tajiti. Na osobne napade "Slovenčeve" ne zdi se nam vredno odgovarjati in je z gnosom preidemo. Le toliko bodi rečeno: Naš zveličar je učil mir, mir božji, svojim nasprotnikom je pa odpustil in zanje molil. Učenci njegovi v Črnomelji pa sejojo prepriči in razdor, in tolčajo s poleni okrog sebe kakor rovtarji! Svojo osebo zamenjuje z vero, vero zlorablja v politične namene! Častna izjema je bil naš gospod župnik Viljem Vesel. Volil je po svojem preprincanju ne z nami; ali nikogar ni preganjal, ni hujškal. Naši demagogi seveda niso z njim zadovoljni. G. župnik deluje že 22 let v Črnomelju vedno strogo se držeč svoje duhovske dolžnosti, živi mirno in v slogi s prebivalstvom. Temu gospodu na hočjo nepoklicani fanatiki ogreniti stare dni. Že se nekdo v Črnomelji radije, v nadi, da bode kmalu župnikoval. Bog ne daj tega! Na večne čase bode mir pri nas pokopani; le malokdo ga mara in prebivalstvo bode vse kar mogoče storilo, da do tega ne pride.

Konečno še nekaj! "Slovenčev" dopisnik objavi vse, kar kje izve; za resnico mu ni mar. Iz celih pogovorov trga posamezne besede ali stavke in blati potem nasprotnike. Nam se čudno zdi, da je kaj tacega mogoče. Ljudje, ki tako lažejo, ti ne morejo imeti dobre vere, pa "der Zweck heilig ist die Mittel!" V dokaz ta-le faktum. Po volitvi prve dni je nekdo nabil na "Grad" oklic na volilce za Višnikarja in "Slovenčev" poštenjak - dopisnik piše: "Pred nekaj dnevi nabil so na Luzzarjevo gostilno lepk v raznih bojah, na katerem je brati, da se Višnikar zahvalja svojim volilcem, ki so vino in pivo pil, pa spomni se tudi nas, seveda zaničljivo, ki pravi: Pa Bog živi tudi tiste, ki so ob volitvi vodo pil. Tako se smeši naša stranka". Še visi oklic nabil, kdor ima oči, beri in videl bo, da nijedna beseda resnična, kar piše "Slovenec". Z ljudmi ki nalači tako lažejo, pač ni vredno polemizovati, njim veljav znani Greutherjev, pfui.

Črnomeljska velika večina.

Listnica uredništva.

La plus belle fille: „Slučaj ali kaj“ smo izročili intendanci slovenskega gledališča.

Razstirjeno domače zdravilo. Vedno večja po-
praševanja po „Moll-ovem francoskem žganju in soli“ do-
kazujo upravičenosti tega zdravila, zlasti koristnega kot
bolesti utruščajoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V
steklenicah po 90 kr. Po poštnem povzetju razposilja to
mazilo lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJI,
Tuchlauben 9. V zalogah po deželi je izrecno zahtevati
MOLL-ov preparat, zaznamo-an z varnostno znamko in pod-
pisom. 4 4-4)

Proti mehurnim boleznim

(mehurnemu in obistnemu kataru, produ, pesku, protinu itd.)
se mnogo priporoči od zdravnikov

Radenska kiselica.

Mnogo uspehov je bilo dosegeno s to kiselico.

Obširen spis brezplačno pri vseh prodajalnih mestih
ali pa direkto od zdravilišča v kopališči Raden,
Štajersko.

Zalogi v Ljubljani pri Ivanu Lininger-ju in Mi-
haelu Kastner-ju. 1268-4)

Nova opera!

Začetek ob 1/8. urij zvečer.

Deželno gledališče v Ljubljani. Dr. pr. 651.

V nedeljo, dne 17. marca 1895.

Drugikrat:

Puščavnikov zvonček.

Komična opera v treh dejanjih. Spisala Lockroy in Cormon.
Uglasbil Aimé Maillard. Poslovenil E. Gangl. Kapelnik
g. Hilarij Benšek. Režiser g. Jos. Noll.

Začetek točno ob 1/8. urij, konec ob 10. urij zvečer.

Pri predstavi svira orkester slav. c. in kr. pešpolka št. 27.

Prihodnja predstava bo v torek, dne 19. marca 1895.

Blagajna se odpre ob 7. urij zvečer.

Bratje Sokoli!

Danes

„JOUR-FIXE“
s tamburaško godbo in s petjem
v letnem salonu „Pri Maliču“.
K obilni udeležbi vabi odbor.

Iz uradnega lista.

Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Iz Ivana Habjančiča konkursne mase še ne prodane stvari, (v drugi dne 18. marca v Ljubljani).

Mihaela Klemenčiča posestvo v Orehovalci, (v drugi dne 22. marca v Kostanjevici).

Franceta Krašoveča posestvo v Št. Jarenu, (v drugi dne 22. marca v Kostanjevici).

Anton Vrha zemljišče v Jasenu cenjeno 700 gld., potom relicitacije dne 22. marca v Ilirske Bistrici.

Janeza Ljubiča zemljišče v Harijah, (v drugi dne 22. marca v Ilirske Bistrici).

Než Repše zemljišče v Glini, cenjena 1880 gld., dne 22. marca in 26. aprila v Radečah.

Konkurs. Neprotokolirana firma Marth in Januš, oziroma nje osoba namenjajoča družnika Andrej Marth in Karol Januš, trgovca in zlatarja v Ljubljani, konkursni komisar dež. sodni svetnik Al. Tschec, začasni oskrbnik mase dr. Viktor Suppan Shod upnikov dne 18. marca pri dež. sodišču v Ljubljani. Tiratve do konkursne mase nazzanitati je do dne 16. aprila.

Tuji.

15. marca.

Pri Stenu: Weinmann, Hornst-in, Syrovatka z Dunaja. — Sluka, Peteani, Albrecht iz Trsta. — Strauss iz Frankobrda. — Valenčič iz Trnovega. — Troger iz Beljaka. — Dr. A. Rogina iz Vrhnik. — Kranjc iz Il. Bistrice, — Dr. Temniker iz Kamnika.

Pri Matter: Setz, Sternfels, Dilmann, Wille, Kavan, Trostli, Kohn, Fuchs, Pischmann, Abeles, Linhart z Dunaja. — Prenner iz Grada. — Prohazka iz Požega. — Tučkovič iz Gorice.

Umrli so v Ljubljani:

14. marca: Štefanija Kadivnik, davčnega kontrolorja hči, 11 let, Salendrove ulice št. 6. — Jožef Finc, pivovarjev sin, 2 dni, Kurja vas št. 10.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem- peratura	Ve- trovi	Nebo	Mo- rnina v mm.
1. marca	7. zjutraj	739.9	1.2°C	sl. svz.	obl.	
	2. popol.	740.8	6.4°C	sl. zah.	obl.	0.00
	9. zvečer	741.3	0.0°C	sl. svz.	jasno	

Srednja temperatura 2.5°, za 0.3° pod normalom.

Dunajska borza

dne 16. marca 1895.

Skupni državni dolg v notah	101	gld.	60	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	"	80	"
Avtrijska zlata renta	125	"	10	"
Avtrijska kronska renta 4%	101	"	20	"
Ogerska zlata renta 4%	124	"	35	"
Ogerska kronska renta 4%	99	"	10	"
Avtro-ogerske bančne delnice	1081	"	—	"
Kreditne delnice	398	"	10	"
London vista	123	"	35	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	60	"	32 1/2	"
20 mark	12	"	06	"
20 frankov	9	"	77	"
Italijanski bankovci	46	"	45	"
C. kr. cekini	5	"	78	"

Naznanilo.

Naša pomladanska zaloga najdražestnejših novostij v jaquetih za gospe, pélerinah, capes in plaščih, kakor tudi oblekah za gospode, dečke in otroke je kompletna in priporočava se za mnogobrojen poset (299-1)

Gričar & Mejač

Ljubljana, Slonove ulice štev. 9.

**GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
v GIESSHÜBLER
KISELINE**

Živarljški Slatina. Živarljška pri-
postaaja. — Zdravilišče in vodozdravilnica pri-
postaaja. — Karljivih varuh.

Prospekti zustojni in frank.

Henrik Mattoni, Giesshübl Slatina.

Natečaj.

Razpisuje se **stolžna strežnica** v društvu „Čitaonica“ v Pulju. Glavni pogoji so: Dotičnik mora biti hrvaške ali slovenke narodnosti, mora biti lepega vedenja in sposoben za vodstvo gostilne, in sicer bude imel poleg kleti tudi kuhinjo v oskrbi in to na svoj račun, če se ne dogovori drugače z društvenim odborom. Ponudbe za to službo naj se v pošlo je nadalje do 25. marca t. l. V Pulju, dne 14. marca 1895. ODBOR.

„Creme Venus“, sredstvo za konzerviranje polti. Izbrano, popolnoma neškodljivo kosmetično sredstvo, ki zlasti zabranjuje, da polt postane raskava in se ne sveti kakor od maščobe, polt postane marveč snežno bela, no kažejo se na njegi gube in ostane mladostno sveža. „Creme Venus“ ne sadržuje nikakih masičnih tvarin, ne postane torej nikoli žaltav in se more brez kvara uporabljati o vsakem poljubnem dnevnem in letnem času. V interesu občinstva se prosi, da naj se natanko pazi na gori natisneno varstveno znakmo. Cena 2 gld.

Tekoči puder „Eugénie“ iz mirtovitov eye-tov v svrhu poljepševanja barve polti, katera ostane vedno cvetoča in mladostna. Poda je v obrazu in zatliku, kakor tudi rokam in nogam, mehko in mramorju slično čistost, odstranjuje vsako raskavost polti in pege vsake vrste. Cena 2 gld.

Rdeče tekoče ličilo „Eugénie“ nomo neskodljivo. Daje licem, ustnem in ušesom lepo naravno rožasto bojo, da tudi pri električni razsvetljavi izgledajo, kakor bi imeli naravno bojo in se tri dni drži polti. Cena 1 gld. 50 kr.

Puder Eugénie, bel, rosa, crème. Prijemlje se, kaj opazijo in daje polti naravno mehko in mladostno svežost. Cena 1 gld. 20 kr., s čopom 1 gld. 50 kr.

„Trixogen“, izbrano sredstvo za rast lasev. Istočasno in najsigurnejše ubrajuje, da se ne napravi prhaj. Cena 1 gld. 60 kr.

„Nigritine Végétale“ barva za lase ērns in rujava. Ljajo obdrži bojo v celih tednov in je povsem nemogoce, razločevati to umetno bojo od naravne. Cena 3 gld. 50 kr.

Tekoče kavkazko mazalo za brke, pospekuje njih rast in je konzervira. Žigalo pri tem nepotrebno. Daje brkam vsako poljubno obliko. Cena 75 kr.

Jedino zaloge za Kranjsko imia (1415-12)

FRAN STAMPFEL
v Ljubljani
Kongresni trg „Tonhalle“ Kongresni trg.

C. kr. glavno ravnateljsive avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1894.

Nastopno omenjeni prihajati in održalni čas omogočen je v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani na 3 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 12. urij 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Osojovo, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jezeru, Steyr, Lino, Budejovice, Plasni, Marijine varo, Eger, Karlove varo, Francove varo, Prago, Lipšic, Dunaj via Amstetten.

Ob 12. urij 10 min. sjetraji osebni vlak v Novo mesto, Kočevje, Ob 11. urij 10 min. sjetraji osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Osojovo, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, Selzthal, Duna via Amstetten.

Ob 12. urij 55 min. dopoludne mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Ob 11. urij 50 min. dopoludne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Osojovo, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, Selzthal v Solnograd, Duna via Amstetten.

Ob 4. urij 14 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jezeru, Innsbruck, Bregenec, Innsbruck-Zella na Jezeru, Lend-Gastein, Ljubnega, Celovec, Franzensfeste, Trbiž.

Ob 8. urij 19 min. sjetraji mešani vlak iz Kočevja, Novega mesta.

Ob 11. urij 27 min. dopoludne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipšic, Prague, Francovih varov, Karlovin varov, Egra, Marijinh varov, Planja, Budejovice, Solnograd, Lince, Steyr, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenec, Innsbruck-Zella na Jezeru, Lend-Gastein, Ljubnega, Celovec, Franzensfeste, Trbiž.

Ob 4. urij 32 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja, Novega mesta.

Ob 4. urij 48 min. popoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipšic, Prague, Francovih varov, Karlovin varov, Egra, Marijinh varov, Planja, Budejovice, Solnograd, Lince, Steyr, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenec, Innsbruck-Zella na Jezeru, Lend-Gastein, Ljubnega, Celovec, Franzensfeste, Trbiž.

Ob 9. urij 21 min. zvečer mešani vlak z Dunaja preko Amstettena in Ljubnega, Beljaka, Celovec, Pontabla, Trbiž.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 5. urij 53 min

Usnjeni zavorni teplji

(Leder-Bremsklötze) patentovani v vseh državah

Prekašajo vse do sedaj znane zavorne teplje zaradi tega, ker funkcijo rajo brez najmanjšega hrupa in sigurno, ker so mnogo trpežnejši, ker se obroči koles manj poskušajo in ker so mnogo cenejši. Od vojaških in drugih oblasti, kot izvrstni priznani in vpeljani. Zastopava in samozaloge se oddajo. — Prospekti zastonj. — Proizvoditelj:

H. Köhler, Vratislava (Breslau, Parkstrasse 23, (235-2)

Večje množine sirotke

se želi kupovati na ta način, da se pošljajo redno v gotovih količinah. — Ponudbe z navedbo cen do te železniške postaje blagovolijo naj se poslati pod „K. R. poste restante Gorica“.

Na najnovejši in najboljši način
umetne (1180-44)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombiranje in vse zobne operacije. — odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živega

zobozdravnik A. Paichel
poleg čevljarskega mostu, v Köhlerjevi hiši, I. nadstr.

Vozni listki v Sev. Ameriko

(199-4) pri
nizozemsko-ameriški
parobredni družbi.

I Kolowratring 9 DUNAJ.
IV Weyringergasse 7.

Vsek dan odprava z Dunaja.
Pojasnila zastonj.

Seme

domače (večne) in nemške detelje

zajamčeno predenec prosto in čista,
dobiva se po najnižji ceni pri

Ivanu Majdič-u v Kranju.

Če se vzame cela vrča po 100 kg., je cena posebno ugodna. — Tu se dobivajo tudi razna druga semena, popolnoma čista, jasna rž in grahorja itd. (281)

Glavna zaloge kot najbolje priznanega

dovskega mavca (gipsa).

Marija-Celjske kapljice za želodec

prirejne v lekarni „k angelu varuhu“

C. Brady v Kromeži (Morava) staroizkušeno in poznato zdravilo, ki oživilja funkcije želodca in ga krepi, če je prebava motena. Pristao le z zrazen matiseno varstveno znamko in podpisom (1436-13)

Cena steklenici 40 kr., veliki steklenici 70 kr.

Navedeni so tudi sestavni deli.

Marija Celjske kapljice za želodec dobivajo se pristne v Ljubljani: lekarna Piccoli, lekarna Mardetschläger; v Postojni: lekarna Fr. Baccareich; v Škofiji Loži: lekarna Karol Fabiani; v Radovljici: lekarna Aleksander Roblek; v Rudolfovem: lekarna Dom, Rizzoli, lekarna Bergmann; v Peničah: lekarna pl. Payer; v Kamniku: lekarna J. Močnik; v Črnomontju: lekarna Ivan Blažek; v Ribnici: lekarna Jos. Andčik.

V lekarni EDE TOMAJA

v Zagrebu, v Ilici štev. 12

dobivajo se razun vseh ostalih zdravil nekateri jako preskušeni in koristni, posebnega priporočila vredni lekovi:

Mazilo proti kostobolu ali protinu, kaljan in trganju v kostib, otrpnosti ali grdu v žilah, bolečinam v bokovih in v križu, trdnicam, prebadanju, vsakovrstnim ozeblinam. Cena 80 kr.

Sladka voda za kašelj ali kreh in za prsi, s katero se zdravi kašelj, prehlajenje ali katar v prsih, plutihi, težko dihanje, hri pavost v grlu, naduha. Cena 80 kr.

Pojačeni žlezoviti sirup deluje proti slabosti, bledosti, škrofuloznosti, zabuhlosti, otročji pohabljenosti, ženskim boleznim, slabokrvnosti, one-moglosti. Cena steklenici 1 gld.

Pojačene švedske kaplje ali švedska življenska tinktura (Lebensessen). S tem slovečim sredstvom se očišča kri in zlatenica, popravlja in krepí želodec in ublažuje glavobol, olajša tesnobo, odpravi napetost ali vetrovi, odklanja bol v žličici, grče v žlodeci, zlatenica, mrzlica in zavijanje ali griženje v trebuhi. Kdor piše redno to toli koristno učinkujčo švedsko tinkturom, si ohrani zdravje, telesne moči in pride v okom raznimi boleznim. Cena steklenici z navodom 50 kr.

Vsakemu gospodarju prav toplo priporočam pršaček za živino, za konjski keh in kašelj, za vole, krave in svinje, za lagano očiščenje, krepljenje želodca in grebave, kadar živina noče jesti, pa kadar se napuhnuje. Krave dajo potem več in boljšega mleka, konji postanejo čeli in močnejši. Cena jednjemu zavoju 45 kr.

Švačarske pilne, najsigurnejše sredstvo za čiščenje in snaženje želodca in črev, proti zapretju, kadar kri udari v glavo in v prsi, proti tromostni ali težini. Cena škatljici 70 kr.

Mazilo za živino, zlasti za konje in voli proti boli na kostelj, usloženim, napetim žilam, otrplosti in ozeblinam, po težkem naporu, za krepljenje žil in živev. Steklenica 80 kr.

Fini parfumi, dobro dišeče vode, razne pomade, boje za barvanje lasij, da se svilje žijo črno polbarvajo, fina mila; pršaček za gospe, sredstva za polpeševanje, pršaček za čiščenje zob, paste za zobe, da postanejo beli. Po 80 kr.

Gobe za umivanje, krtačice za zobe.

Razne stvari iz kaučuka, obvezila za rane, pasove, kirurške stvari. Ruski čaj, fini Jamaika-rum, Malaga-vino, francoski konjak.

Zaloge mineralnih vod. (135-6)

Vse po časnikih oglašene medicinske špecialitete. Kdor naročuje za 4 gld., mu pošljamo poštne prosto.

Pisarja

z lepo pisavo vzprejme notarska pisarna v Ljubljani. — Ponudbe vzprejema upravnštvo Slovenskega Naroda. (287-3)

Ojni ekstrakt za uho

od c. in kr. sekund, zdravnika dr. Šipeka. Ta ekstrakt priporočajo zaradi sigurnega uspeha že več let autoritet, ker odpravi vsako prirojeno gluhošč, uklanja takoj slab posuh, učesni ton in vsako učesno bolezen; dobiva se proti dop. šiljavu gld. 1-70 v vsej Avstro-

Ogerski frankovano po pošti iz lekarn: glavna zaloge v lekarni „pri sv. Duhu“ g. Ede pl. Tomaya, v lekarni g. Ant. Köglu in v mestni lekarni v Zagrebu; nadalje pri Zanetičiju v Trstu; Jožefu Christofoletti-ju v Gorici; na Dunaju; pri c. in kr. vojni poljski lekarni F. Pleban-a na Stefanovem trgu št. 8 — Pristoločno se dobiva samo v steklenicah z utisnjenim napisom: c. in kr. sekund. zdravnik dr. Šipek na Dunaju. (1412-12)

Najboljše voščilo svetá!

Fernolendt voščilo za čevlje.

Ces. kralj. dež. priv. tovarna utem. I. 1835 na Dunaji.

To voščilo brez galice (vitrijola) se lepo črno sveti ter vzdržuje usnje trpežno.

Povsed v zalogi. (3-11)

Zaradi ponarejšnjaj naj se pazi natanko na moje tine.

St. Fernolendt.

Poštni paketi, katerih vsebina (4 kilo voščila) je sortirana, pošljajo se za poskusnjo poštne prosto po 1 gld. 80 kr na vsako poštne postajo.

Razglas.

Leta 1893 se je v uradnih prostorih te hranilnice našla Ljubljanska srečka, ki jo je najbrž neka stranka izgubila.

Ker se dotičnik, ki jo je izgubil, v postavnem roku pri tukajšnji polici ni oglasil in je slednja srečka zopet semkaj izročila, se to naznana s prstavkom, da se ima lastnik te srečke javiti pri tej hranilnici mej rokom zastaranja.

Kranjska hranilnica

v Ljubljani, dn. 8. marca 1895.

(278-3)

VABILO

občni zbor

Posojilnice za Il.-Bistriški okraj

registrovane zadruge z neomejeno zavezo

kateri bode

v nedeljo dne 24. t. m. ob 3. uri popoludne

pri Severju v Trnovem.

Vspored:

- 1.) Poročilo načelnštva.
- 2.) Poročilo nadzornštva.
- 3.) Volitev načelnštva in nadzornštva.
- 4.) Razni nasveti.

Opomnja: Ako ne bi bil zbor sklepén, vrši se bode dne 25. t. m. ob istej uri drugi, kateri sklepa brez ozira na število glasov. (294)

Načelnštvo.

L. Luser-jev obliž za turiste.

Pristen v Ljubljani: Jos. Mayr, J. Swoboda, U. pl. Trnkóczy, G. Piccoli, L. Grečet; v Rudolfovem S. pl. Sladovič, F. Haika; v Kamniku J. Močnik; v Celovci A. Egger, W. Thurmwald, J. Birnbacher; v Bresah A. Aichinger; v Tregu (na Koroskem) C. Menner; v Beljaku F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v Gorici G. B. Pontoni; v Wolfsbergu A. Huth; v Kranj K. Šavnik; v Radgoni C. E. Andrien; v Idriji Josip Warto; v Radovljici A. Roblek; v Celji K. Gela.

Hiša

na Glincah pri Viču h. št. 14 z vrtom, ki meri kacih 1100 m² se ženjev se proda iz proste roke. Več se izve pri lastniku hiše F. Cepudru istotam ob nedeljah mej 12. in 3. uro popoldne. (124—7)

Fran Burger, mizar
v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 21
se priporoča č. občinstvu za naročila v izvrševanje najnadvnejih in najfinnejih
pohištvenih in stavbinskih, v mizar-
sko stroko spadajočih del.

Tudi imam v zalogi več pohištva in izdelujem najlepše lesene stope in stene (lamberije). Delo solidno in po nizki ceni. Za dela, naročila dovolj zgodaj, tudi jamčim. Naročila izvršujem ali po predloženih mi ali pa odbranih lastnih vzorcih po vseh sloganih. (220—3)

Kdor se hoče ženiti naj se obrne zaupno na
Mariage Company v Budimpešti. Natančne informacije in popis vseh ženitnih ponudek kakor od gospodov tako od dam se pošiljajo diskretno kuvertirane, ako se nam vpošte 30 kr. v pošti (288—2) inih znamkah. Imenitne zveze!

Za 2200 gld.

se proda prostovoljno

mlin s 5 tečaji

z velikim sadnim vrtom in zraven še 5 oral dobrega zemljisca.

Natančneja pojasnila daje g. **Jak. Vidic,** vas Mlino št. 51 na Bledu. (284—1)

Najboljše vrste piva

v sodih in steklenicah
iz (290—1)
zdrženih pivovarn Schreiner v Gradcu
in Hold v Puntigamu
priporoča po tovarniških cenah
zaloga piva
prve graške delniške pivovarne
M. Zoppitsch

v Koledverskih ulicah št. 24 v Ljubljani.
Na pismene poizvedbe odgovarja se nemudoma in frankovano.

Št. 469.

Oklic.

VII. 1895.

18

C. kr. okrajno sodišče v Kranjski Gori daje na znanje, da se bode vršila
dné 20. marca 1895. leta
dopoludne od 10—12. ure in ako bode potreba tudi popoludne od 2—6. ure
pri tem sodišču

prostovoljna dražba v zapuščino Antona
Omana spadajočih posestev

in sicer vlož. št. 55, 143, 192, 196, 209, 211, 218, 223 in 262 katastralne
občine Podkoren, sodno cenjenih na 495 gld., 365 gld., 150 gld., 400 gld.,
355 gld., 125 gld., 62 gld., 315 gld. in 300 gld. s pristavkom, da se bodejo
ta posestva oddala le za ali nad cenilno vrednost.

Zemljeknjžni izvleček, cenilnik in dražbeni pogoji so tusodno na vpogled!
Na teh posestvih zavarovanim upnikom ostane njih zastavna pravica.
brez ozira na skupilo neprikrajšana.

C. kr. okrajno sodišče v Kranjski Gori

dné 18. februarja 1895. (284—8)

Zavarovalna in štedilna banka v Stuttgartu.

(Lebensversicherungs- und Ersparnis-Bank in Stuttgart.)

Ustanovljena 1854. — Pod državnim nadzorstvom.

Ves prebitek pripada zavarovancem.

Prebitek leta 1893: 3,887.417.

Zavarovani kapital	mark 410,000,000.—
Bančni fond	" 115,000,000.—
Ekstra rezerve	" 18,000,000.—

Najnižje premije.

Po planu A. II. 40% od dosmrtnih in posebe 20% od alternativne dopol. premije.
Po planu B. 3% rastoča dividenda od cele premije.

Najugodnejši zavarovalni pogoji. — Gospodom duhovnikom in zdravnikom se dajejo bonifikacije.

Banka daje tudi posojila po 4, 4 1/8 in 4 1/4 %.

Vsa pojasnila o zavarovalnih zadevah daje brezplačno

R. Rohrmann

višji nadzornik za Kranjsko, Koroško, Štajersko in Primorsko,
v Ljubljani, Florijanske ulice št. 19.

Zastopniki na Kranjskem: J. Lininger, trgovec v Ljubljani.

Iv. Gruden, umirovljeni c. kr. davkar na Vrhnik. A. Vremšček, občinski tajnik v Kamniku. Fr. Kramer, učitelj v Škofijski Loki. Iv. Mall, poslojnicni tajnik v Kranju. Iv. Pollak, gostilničar v Tržiču. Fr. Jurčič, blagajnik v Postojini. J. Kos, gostilničar v Idriji. M. Rosmann, gostilničar v Novem mestu. Fr. Pleničar, c. kr. kancelist v Trebnjem. Iv. Jeršič, not. uradnik v Žužemberku. Iv. Tausič, not. uradnik v Metliki. Ferd. Štovic, not. uradnik v Črnomlju. E. Faber jun., trgovec v Kočevju.

Zastopniki na Štajerskem: J. Cardinali, mestni uradnik v Celju.

J. Gumpfli, urar v Ptaju. J. Beille, pot. učitelj v Mariboru. J. Simonitsch, trgovec v Radgoni. Jon. A. Černy, trgovec v Gradcu.

Zastopnik v Trstu: Avg. Haas & Co., via St. Nicolo 8.

Zastopnik v Gorici: Fratelli Cossioveli. (282—1)

Zastopnik v Puli: Egon Scharff, knjigotržec, via arsenale.

Zastopnik v Celovcu: Ed. Bartel, agent, Südbahnstrasse 7.

Krojač za civilne obleke in raznovrstne uradniške uniforme.

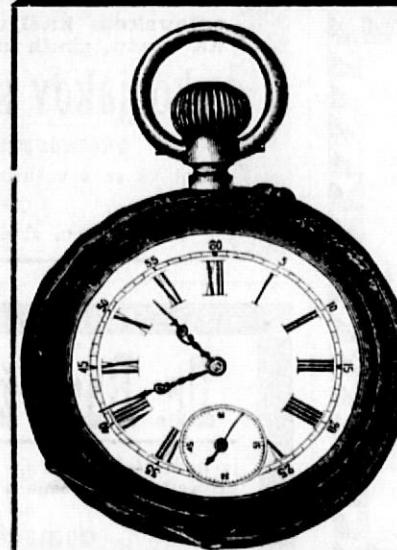
F. Cassermann (298—1)

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje civilnih oblek po najnoviji fašoni in najpovoljnjejših cenah. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladislu. — Gg. uradnikom se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor sablje, meče, klobuke za parado itd.

Poverjeni začetnik c. kr. uniformske blagajnice drž. železnic uradnik.

Solidne cene.

Slavnemu p. n. občinstvu priporočam svojo bogato, največjo zalogu (298—1)

Švicarskih in vsake vrste najfinnejših ur

in sicer: pristne Glashütte, Fortuna, Rosskopf, Diogene, Bienenkorb, Hahn, Urania, Watsch Company, po najnižjih cenah.

Dalje imam veliko izber.

stenskih ur, ur z njihalom, budilnikov, zlatih, srebrnih in nikelnastih ve-rižic, vsakovrstnih uhanov, prstanov z demanti in brillanti, raznih jedal (žlice, vilice itd.) iz pristnega in tudi iz kineškega srebra.

K obilnemu obisku ujedno vabim s spoštovanjem

Fran Čuden, urar

v Ljubljani, na Glavnem trgu, nasproti rotovža.

Lepi novi ceniki zastonj in franko.

J. ANDĚLA

novo izumljeni

prekomorski prašek

(premijiran z najvišjimi častnimi nagradami)

ugonablja ščurke, molje, stenice, bolhe, žoharje, muhe, mravilje, preščke, ptiče pršice, sploh vse žuželke s skoro čeznaravno hitrostjo in sigurnostjo, tako da od zalege mrčesovin ne ostane niti sledu.

Tovarna in razpošiljalnica: (757—9)

J. ANDĚL, drogerija „pri črnem psu“, v Pragi, Husova ulica št. 13.

Pristni prašek se dobiva v Ljubljani pri gospodu Albinu Sličarji, trgovcu, Dunajska cesta št. 9 in pri firmi Stupica & Mal, Marie Teresije cesta št. 1; v Kamniku pri gospodu Jos. Močniku, lekarnarju.

**Naznanilo prevzetja špecerijske trgovine
in priporočilo.**

P. n.

Usojava se prečasti duhovščini in slavnemu občinstvu ujedno naznati, da sva poznato, že nad 40 let v Ljubljani obstojejo

trgovino specerijskega, kolonijalnega, matrjalnega, barvnega blaga in dež. pridelkov

tvrdke

Mihail Kastner

na Kongresnem trgu poleg „Tonhalle“ v Ljubljani

kupnim potom prevzela ter jo bodeva pod dosedanje tvrdko nadalje vodila. — Poslujoča že dlje časa v tej trgovini, moreva zagotavlja, da se bodeva tudi v bodoče ravna po dosedanjih realnih načelih stare te tvrdke ter postregla marčnikom in odjemalcem vseskozi z najboljšim, vedne svežim in zanesljivim blagom.

Prosiba torej blagohotnega zaupanja in uvaževanja najinega priporočila ter beleživa

velespoštovanjem

Julij Elbert & Gustav Kastner.

(280—8)

Marija Drenik

v hiši „Matrice Slovenske“.

Bogata zalogaj najfinejših kravat, zavratnikov, srajc za gospode, nogovic, robcev,

v katere se črke najhitreje zaznamujejo,

po zelo nizki ceni.

(745 - 19)

Pnevmatik-kolo

v dobrem stanju je na prodaj.

Na ogled je pri redniku kluba slov. biciklistov
g. Zmagoslavu Bohinc-u v Ljubljani. (291-2)

**Agentura
30 gld. mesečno**

postranskega zasluka z visoko provizijo si zasluži lahko vsak, ki ima poznanstev, s tem, da vzprejema naročila na patentovane predmete, ki se lahko spečavajo v vsakem okraju. — Ponudbe z znanko za 5 kr. **Franz Pokorny-ju, Praga, 1134-II.** (275-4)

Otvoritev gostilne.

Čast mi je naznanjati s'avnemu p. n. občinstvu, da budem **z jutrnjim dnem** zopet

otvorila

gostilno pri „sodčku“

na Žabjeku štev. 3

in da budem točila pristna istrijanska, dolenjska in hrvatska vina, kakor tudi Koslerjevo pivo ter stregla z dobrimi jedili. (295)

Za obilen obisk se najljudneje priporoča

M. Milavec.

Pristna Brnska suknena roba

za spomladno in poletno dobo 1895.

Kupou 3-10 met.	gld. 4.80 iz dobre
dolg za popolno	gld. 6.— iz boljše
obleko (suknjo, hlače, telovnik)	gld. 7.75 iz fine
stane sumo	gld. 9.— iz flueje
	gld. 10.50 iz najfinejše)

Kupon za črno salonsko obleko gld. 10.— blago za vrhnje suknje, leden za turiste črn peruvienne in dosking, blago za uniforme drž. uradnikov, najfinejo gredašano tkanino itd. razpošilja po tovarniških cenah kot reela in solidna najbolje znana zalogaj suknenega blaga

SIEGEL-IMHOFF v Brnu.

Vzorec zastonj in poštne prostot! — Janči se za to, da posiljke popolnoma odgovarjajo vzoreu.

Na uvaženje! S avno p. n. občinstvo se zlasti opozarja, da se blago dobi mnogo ceneje, če se premo naroča, nego če se naroča od takih, ki sami isto pri nas kupujejo. **Tvrda Siegel-Imhoff v Brnu** razpošilja vse blago po pravih tovarniških cenah, ne da bi v račun jemala privitne kutovalce tako oškodujega sleparskega „krojaškega popusta“. (139-12)

M. JOSS & LÖWENSTEIN

tvornica perila, Praga, VII.

opozarjata kupujoče p. n. občinstvo na to, da naj zahteva pri kupovanji ovratnikov za srajce, manšet in srajce vselej le zakonito zaščiteno znako (**lev**). Naše perilo se dobiva le v najboljših trgovinah modne robe za gospode in v trgovinah s platnom tu- in inozemstva in se pri nas ne predaja na drobno.

Ob jednem priporočava naše najnovejše

patentovane ovratnike za srajce

ki imajo tolike prednosti v sebi, da vse osebe, zlasti gospodje, ki so zelo debeli, ne bodo nosili drugih ovratnikov, čim poskusijo jedenkrat ta naš proizvod. (90-4)

Patentovani ovratnik

se prilega vsaki srajci, tudi ko bi ista ne bila narejena po meri, se lahko ugliadi, obdržuje vedno svojo prvotno obliko in je vsled svoje gladke površine mnogo trpežnejši, nego vsi drugi ovratniki.

C. kr. avstr. patent št. 66.666.

Kralj. ogerski patent št. 1709.

Angleški patent št. 19.700.

R. R. G. M. Nr. 19.352.